

ZAL.04- P-Q-Ż-09

**SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE**

DIETA UBOGOFOSFORANOWA

Fosfor jest składnikiem bardzo ważnym składnikiem dla ludzkiego organizmu- jest budulcem kości i zębów. Ograniczenie fosforu w diecie jest trudne, gdyż występuje on praktycznie w każdym produkcie.

Nadmiar fosforu (hiperfosfatemia) można zaobserwować przede wszystkim w chorobach nerek, gdy dochodzi do upośledzonego wydalania tego pierwiastka.

Zbyt wysokie stężenie fosforu w organizmie objawia się dopiero po kilku miesiącach i jest to stan groźny dla zdrowia. Objawami hiperfosfatemii są: zmniejszenie stężenia wapnia we krwi, odwapnienie kości, osteomalacja, osteoporoza, skurcze mięśni, bóle kości i stawów, świąd skóry.

Dieta ubogo fosforanowa powinna zawierać 800-1000 mg/ dobę.

Aby zmniejszyć spożycie fosforu należy zrezygnować z produktów, takich jak:

- podroby (wątróbka, nerki, mózdzek, serca)
- pieczywo i produkty pełnoziarniste (kasza gryczana, płatki owsiane, otręby, makarony)
- sery żółte i sery topione
- mleko w proszku
- grzyby
- wędliny i przetwory mięsne
- żółtko jaja
- nasiona roślin strączkowych (groch, fasola, bób, soja)
- ryby przetwory rybne
- kakao, czekolada, orzechy

**PL 31-501 Kraków, ul. Mikołaja Kopernika 36,
tel. +(48) 12 424 70 01, fax. +(48) 12 424 74 87
www.su.krakow.pl**

ZAL.04- P-Q-Ż-09 SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Nie należy wykluczać z diety nabiału (serów twarogowych, kefiru, maślanki, jogurtu), bo mimo że zawiera on fosfor, to przede wszystkim jest źródłem łatwo przyswajalnego wapnia, który jest niezbędny dla organizmu.

Dieta uboga w fosfor powinna być jak najbardziej naturalna o niskim stopniu przetworzenia. Należy unikać kupowania produktów z długim składem, z długą datą przydatności do spożycia oraz produktów gotowych.

	PRODUKTY ZALECANE	PRODUKTY NIEZALECANE
PIECZYWO	<ul style="list-style-type: none"> - pieczywo pszenne - pieczywo graham - pieczywo niskobiałkowe - pieczywo orkiszowe	<ul style="list-style-type: none"> - pieczywo pełnoziarniste - chleb chrupki - pieczywo na zakwasie - pumpernikiel
PRODUKTY ZBOŻOWE	<ul style="list-style-type: none"> - makaron pszenny - ryż biały - kasza manna - kasza jęczmienna/ krakowska - drobne makarony	<ul style="list-style-type: none"> - kasza gryczana prażona - płatki owsiane - otręby pszenne - musli - płatki zbożowe
NABIAŁ	<ul style="list-style-type: none"> - chude mleko - kefir - jogurt - jogurt sojowy - mleko sojowe - twaróg - serek homogenizowany	<ul style="list-style-type: none"> - sery żółte - sery topione - mleko skondensowane - mleko w proszku - bryndza
TŁUSZCZE	<ul style="list-style-type: none"> - masło - margaryna - śmietana - oliwa - olej lniany - olej rzepakowy - siemię lniane	<ul style="list-style-type: none"> - słonina - smalec - łój - masło orzechowe - orzechy
MIĘSO	<ul style="list-style-type: none"> - drób - wołowina - cielęcina - królik - polędwica	<ul style="list-style-type: none"> - wieprzowina - baranina - podroby - kabanosy - pasztety

ZAL.04- P-Q-Ż-09 **SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE**

	- wędliny drobiowe	- pasztetowa - szynka konserwowa - mięso wędzone - mięso marynowane - parówki - salceson - kiełbasa - salami - boczek - konserwy mięsne
RYBY	- bardzo sporadycznie	- konserwy rybne - ryby wędzone - ryby marynowane - ryby świeże - przetwory rybne
ZIEMNIAKI	- w każdej postaci	
OWOCE	- świeże - mrożone - dobrze tolerowane	- owoce suszone - owoce marynowane - owoce kandyzowane
WARZYWA	- świeże - mrożone - dobrze tolerowane	- warzywa marynowane - fasola - groch - szpinak - grzyby - soczewica - soja - szczaw - rabarbar - bób
SŁODYCZE I NAPOJE	- cukier - miód - dżem - galaretka - kisiel - herbatniki - biszkopty	- czekolada - kakao - ciasta czekoladowe - kawa - herbata - napoje typu cola - marcepan - bita śmietana - gotowe mieszanki mączne - budynie w proszku - polewy w proszku - gotowe masy
JAJKA	- białko jaja - 2-3 tygodniowo	- żółtko jaja

ZAL.04- P-Q-Ż-09 SZPITAL UNIWERSYTECKI
W KRAKOWIE

Podczas stosowania diety ubogiej w fosfor bardzo ważne jest, aby dokładnie czytać skład kupowanych produktów. Fosfor może być oznaczony takimi nazwami:

- fosforan monoskrobiowy
- fosforan potasu
- fosforan sodu
- fosforan wapnia
- difosforan potasowy
- difosforan sodowy
- difosforan wapniowy
- kwas fosforowy
- trifosforan